

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor.
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Május 1.

Nagyméltóságú és főtisztelendő Gróf
Püspök Úr!

Kegyelmes Urunk! *)

A szent István első magyar apostoli király által alapított nagy és tekintélyes erdélyi püspökséget a XVI-ik század második felében óriási csapás érte. A szabadsággal és vallási türelemmel dicsekvő század örök szégyenére az 1556. évi szászsebesi országgyűlésen a karok és rendek kimondták a kath. egyházi javak lefoglalását és Bornemisza püspök kiutasítását s így a püspökség és káptalan megszüntetésével a katolikus vallást hivatott és természetes örétől és gyámolóitól fosztották meg.

Isteni vallásunk ellenségei a „megverem a pástort s elszéled a nyáj” alkalmazásával nyitnak utat önzésüknek és kapzsiságuknak, megszűnik a va-

gyon biztonság és a tulajdon szentsége. A püspök száműzetésben fejezi be életét, a templomok nagy részében elnémulnak szent vallásunk igéi, részben maguk a templomok is idegenek kezébe kerülnek. A megfogyott s valóságban kitaró hívek nélkülözik a lelki vigasztalást s még jó, ha csak guntyárgyai s vagyonukkal nem fizetetik meg a kath. valláshoz való ragaszkodásukat.

Erdély különállása és független fejedelemsége miatt az erdélyi katolikusok lelki gondozására a szomszédos magyarországi püspökök nem is gondolhatnak s így a vallás ügyei a szabad mozgásban lényegesen korlátozott vikáriusok tevékenységére voltak szorítva.

Ilyen gyászos és síralmas állapotban töltött el az erdélyi püspöki megye 160 évet, miknek szenvedései és megpróbáltatásai után a hitükben kitaró és állhatatos erdélyi kath. rendek és hívek buzgó fáradozásaira III.-ik Károly magyar király az erdélyi püs-

pökséget és káptalant ujalapítás képen nagylelkűleg visszaállította s Mártonffy György a visszaállítás után ki-nevezett első püspök ez előtt éppen 200 évvel 1716. évi február hó 19-én székhelyére ide Gyulafehérvárra megérkezett, püspöki hivatalát elfoglalta és működését megkezdette.

Óriási munkát és fáradságot igényeltek az évszázados romok eltakarítása, az elöitételek lektüzdése, a rágalmak cáfolása és a felebaráti szeretet terjesztése. A visszaállított püspökség és káptalan immár 200 éven át nemcsak a hit fényét lobogtatta és a nemes erkölcsök ápolásában járt elől, hanem a tudomány, művészet, kultúra, humanizmus és a közjótékonyosság terén is számot tevő munkát végzett s céljaikban soha meg nem szűnő alkotásokkal mutatta meg a közjó előmozdítására való hivatottságát és arravalóságát.

A 200 éves alkotások, áldozatok és sikerek szemlélete az igaz, őszinte és belső hálaérzelmeit keltik fel szi-

Titkári jelentés

Az O. E. diszközgyűlésén
felolvasta Bujáki D. főgimn. tanár.

Mélyen tisztelt Oltáregyesület!

Főmagasságú Hercegasszony!

Útolsó közgyűlésünket 1913. dec. 7-én tartottuk. Nem sokkal több az azóta lefolyt idő, mint két esztendő s mégis úgy tűnik fel, mintha nagy-nagy utat kellene megtennünk a távol multba visszafelé, s érezzük, hogy súlyos, nyomasztó emlékek szikláit kell nagy nehezen félretaszítanunk, míg az utolsó közgyűlés a maga kedves, ma szinte álomnak tetsző képében megjelenik emlékeztetünk előtt.

Minnyájan érezzük ennek fájdalmas magyarázatát. Akkor a béke boldog munkáját cselekedtük, s nem is sejtettük, hogy meredek parton állunk, melynek gondtalanul tépjük virágait, kerülgetjük töviseit, tapostuk ösvényeit, s az élet nehézségéről nagy komolysággal panaszkodtunk, ha kevesebb jutott a virágból, mint amennyi vágyainknak öblös kosarába belefért, ha

néha-néha, nem egyszer szándékosan, neki mentünk az élet tuskéinek, töviseinek, s elviselhetetlennek mondtuk az élet terhét, ha annak útja itt-ott göröngyössé vált, vagy itt-ott szelid dombocskák megmászására kényszerített. Nem sejtettük, hogy alattunk irtózatossá erők feszülnek és tülekednek, melyek nem vakon, hanem a pokoli gonoszság számításaival és előrelátásával készülődnek, hogy váratlan kitérő-sükkel nem csak egyesek, nemcsak nemzetek, hanem világrések népei "alatt is fölforgatván a talajt, megsemmisítsék a békés haladásnak a népek által fáradságosan szélesre taposott országútjait, hogy megváltoztassák az irányát nagy nemzetek békés munkában előre hömpölygő folyamainak, melyeknek a Gondviselés bölcsesége vájt medret és szabott irányt, egy szóval nem akartak kevesebbet, mint hogy „Renovarent faciem terrae”, hogy megváltoztassák kedvük szerint a föld színét. S e kegyetlen erők a katasztrófák könyörtelen váratlanságával megrázták és felforgatták világrések népei alatt a békés élet terét, a szilárd talaj helyett egyszerre a

világháború vesztes tengerén találtuk magunkat, s a biztos szárazföld helyett egyeseknek, családoknak és nemzeteknek törekeny sajkára, ringó, bizonytalan útú hajókra kellett szállniuk, s bizony, maholnap két, rettenetesen hosszúnak tetsző eszten-deje már, hogy aggodalommal, gyásszal, nélkülözéssel, vérrrel és az élet feláldozásával, — kiki a maga helyzete szerint — eveztetjük a hajót a vesztes tenger tulsó partjára, mely még most is oly ködös bizonytalanságban rejtőzködik, mint a mesék operenciás tengeréé. S nehéz helyzetünkben a Gondviselésben való bízalom, a kiirthatatlan reménykedés mellett enyhülést jelent, ha visszanezünk az elhagyott partra, amely súlyos és fájó emlékek, szenvedések közepette oly messze, oly álomszerűen messze maradttnak mutatkozik. Milyen kedves és jól eső érzés emlékből újra átélni az O. E. életét, törekvéseit és buzgalmaikat, melyeket az utolsó közgyűlés után a béke utolsó hónapjaiban kifejtett! Egy héttel a közgyűlés után, 1913. dec. 14-én tartotta meg az Egyesület a Konstantin emlékünnepet, melyet Balázs

Oberbauer A. Utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégibb egyházi szerek ruhák,
zászlók, stb. gyára — Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

vünkben, a hálaadását az isteni Gondviselés iránt, hogy egyházmegyénktől a hit kegyelmét a legszomorubb időkben sem vonta meg s annak élére nagy, dicső és hatalmas főpásztorokat állított, kik az egyházmegyét erényben és igazságban kormányozták s megbecsülhetetlen áldozataikkal tették felelhetetlenné nevüket és emléküket.

A nagy főpásztorok méltó utódját tiszteljük Excellentiában, kinek püspökké szenteltetése 19-ik évfordulóját ma ünnepeljük s aki a jubiláris 200 évnek csaknem tized részét tölti ki eddigi áldásos főpásztori működésével s a lelkek csodálatos keresésének és szeretetének meghatározó eredményes munkálásával. Az örvendetes évforduló alkalmából az Excellentiád fáradhatatlan tevékenységét és nagy áldozatait hálással megköszönjük s szívből kérjük Istent, hogy testi és lelki kegyelmeinek és áldásainak bőségében Nagyméltóságodat anyaszentegyházunk és egyházmegyénk javára s a mi örömkünkre sokáig éltesse.

*) Tamássy nagyprepost protonotárius apostolikus beszéde, mellyel a főpásztort püspökké szentelésének 19-ik évfordulóján az egyházmegye nevében üdvözölte.

Elnöki megnyitó

a közp. Oltáregylet diszközgyűlésén
tartotta ÁVÉD JÁKÓNÉ.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Áldassék és dicsőíttessék végnélkül az Úr Jézus a legméltóságosabb Oltárszentségben!

Az Oltáregylet eme jelmondatával köszöntöm az Oltáregyesület mélyen tisztelt tagjait jelen közgyűlésünk alkalmával.

Ferenc plebános úrnak nagyhatalmú beszéde s a zárda növendékeinek kedves közreműködése telt emlékeztetéssel. A következő, 1914-ik év első hónapjai lázas munkát jelentettek az O. E. vezetői és buzgó tagjaira nézve. Készüldtünk az O. E. kiállítására. A kézi munkák készültek, a pénztárosnak is elég dolga akadt: a vidéki Egyesületek siettek befizetni a tagsági díjakat és egyéb hozzájárulásait, a központi Egyesület tagjai is bőségesebben juttattak fölöslegükből a nemes célra. Már 1913. dec. 7-én 6590 K 87 fillérről szolt a kimutatás, és az összeg még folyton növekedett, úgy, hogy a húsvéti ünnepeken kiállított tárgyak értéke az igazgató jelentése szerint 8541 K. 40 fillér volt. Az O. E. készpénzén kívül nagy része van ebben a jötevek áldozatkészségének is, kiknek élén a Kegyelmes Püspök Úr, a Kegyelmes Asszony állott, akiknek hosszu sorában ott láthattuk a főt. papságot, s az O. E. sok-sok tagját, kit-kit tehetsége szerint. A kiállítás sikerének kellemes és állandósult jó hangulatában telt el az O. E. életben az 1914. év tavasza, mikor ránk zúdult a háború vése, ismeretlen szenvedéseket, ismeretlen feladatokat hárítva mindenkire.

(Folytatjuk.)

Nem is találhatnánk megnyugtatóbb gondolatot ebben a világefördülésben, mitha szemünket oda irányítjuk az örök szövetség tábernakuluma felé, a honnan az áldás, erő és békeség sugarai áradnak szét a megkínzott, a szenvedő és reménykedő emberekre.

Ha volt valamikor célja az Oltáregyesületnek, akkor most bizonyára van, hogy összehozza az imádkozó, Istenben bízó embereket s aztán szíjjel küldje őket Krisztus Urunk nevében, hogy irgalmat cselekedjenek a betegekkel, szenvedőkkel és szomorkodókkal. — Ezt tette a mi Oltáregyesületünk is, mióta a világháború kitört. Nem lankadó buzgósággal vettünk részt az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlásában: betegeket ápolunk, sebesülteket kötöttünk, szegényeket segítettünk s forró imádságainkkal támogattuk értünk harcoló és szenvedő katonáinkat.

Az irgalom munkájának ez a fokozott teljesítése akadályozott meg minket abban, hogy az Oltáregyesület megszokott programjához alkalmazkodjunk, sőt abban is, hogy szokott rendes gyűléseinket megtartsuk, de úgy hiszem, hogy az Oltáregyesület jobban nem teljesíthette volna nemes feladatait ezekben a nagyon nehéz és nagyon komoly időkben, mint úgy, hogy hozzá simulott a nagy idők követelményeihez.

E néhány felvilágosító észrevétel után hódolattal és mély tisztelettel üdvözölöm a püspök ő excellenciája nővérét a hercegasszony főmagasságát, aki Oltáregyesületünk iránti szíves érdeklődésének és figyelmének nem egyszer jelét adta. Üdvözölöm a méltóságos Káptalant a főtisztelendő papságot s a megjelent tagokat s ezzel a közgyűlést az Úr Jézus szent nevében megnyitom.

Ünnepi beszéd.

Az Oltáregyesület diszközgyűlésén tartotta
Dr. Roska Miklós polgármester, midőn a zárda főnöknőjének és két kintüntetett nővérenek az érmeket átnyújtotta.

Főmagasságu Hercegnő!

Igen tisztelt Közgyűlés!

Rám nézve végtelenül jóleső a véletlen szerencsésének azon összejársása, hogy felsőbb helyről érkezett utasításompak e tiszteletré méltó és a Caritas szeretetében született Közgyűlés színe előtt tehetek eleget.

Jóleső, mert a legfelségesebb Oltárszentségnek imádsására és tiszteleteré hivatott társaság előtt lehetek szószólója a szeretet jegyében végzett humánus munka jutalmazásának.

Jól tudjuk igen tisztelt Közgyűlés, hogy a világvihar első percében a jó lelkek már megmozdultak. Az első puskaröpásra, az első bömblő ágú szóra siettek legjobbjaik üdítő balzsamot nyújtani a dicsőség mezején megsebesült vitéz harcosainknak.

És e perctől kezdve megszakítás nélkül, önzetlenül, fáradságot nem kímélve teljesítették és teljesítik önkéntes ápolónink magasztos hivatásukat.

Mondják igen tisztelt hölgyeim van-e szebb, van-e szentebb valami, mint szeretetet gyakorolni?

E gondterhes és felelősség teljes állásomban akkor érzek egy kis lelki megnyugvást, egy kis lelki örömet, ha segíteni tudok azokon, kik szenvednek, kik nélkülöznek. Balzsam ez sok mindenre. A sajnó sebre. A mult fájdalomra.

S ha örömet okoz nekem a szeretet gyakorlása, ki a hivatali élet örölmalmában sükketté válhatna a sírókkal szemben, mennyivel nagyobb örömet okozhat azoknak a szeretet gyakorlása, akiknek gyenge szívük, imádságos lelkük buzog a jóság forrásától?

Kik eljegyezték magukat egy örökkévalóságra a szeretet Istenével!

Hogy ápolták katonáinkat, hogy siettek kihasználni gondolataikat, hogy iparkodtak őket támogatni, csak hogy felejtessék velük a fájdalmat, a szenvedést.

S mindezt nem jutalomért, mindezt nem dicsőretért tették, hanem azért, mert érezték, tudták, hogy segíteni ezeken a halállal eljegyeztet hős fiukon annyit, mint Istennek cselekedni.

S habár nem várták, habár nem értették, rájuk sugárzik a legfelsőbb kegy. Felterjesztésemre Ferenc Szalvator Főherceg Úr Ő Fensége, mint az országos vereskereszt egylet fővédnöke. Ő Felségétől kapott legfelsőbb felhatalmazás alapján a betegápolás körül szerzett érdemei elismeréséül a Főtisztelendő zárdafőnöknőnek a hadiékítményes ezüst díszérmét és Tisztelendő Leonissza és Columba nővéreknek ugyanazért a hadiékítményes bronzérmét adományozta.

Mint a város ezidőszerinti polgármestere az erről szóló legfelsőbb kéziratot azzal adom át úgy a Főtisztelendő főnöknőnek, mint a tisztelendő két nővérenek, fogadják azt úgy, mint külső elismerését a jól végzett önfeláldozó munkának.

Büszkeség tölt el engem, hogy én lehetek abban a szerencsés helyzetben, hogy e zárda falai között kintüntetést nyújthassak át azoknak, kiket minden alkalommal megkülönböztetett tisztelettel, fáradságos munkájuk iránt érzett hálával vettem körül.

A mindennapi élet idegzsarvasztó munkájában megkönnyebüllést szerzendő ide jártam és ide járok imádkozni. Itt tanultam meg őket tisztelni és becsülni.

Az őket joggal meg is illető tisztelet és becsület vegye körül további munkáságukban és kísérje önfeláldozó fáradságukat a jó Isten segítő keze továbbra is.

Egy pápai rendjel ünnepélyes átadása Kolozsvárt.

Ritka szép ünnepélynek volt színhelye husvétvasárnapján a dr. Mály István tb. városi főorvos Egyetem-utcai lakása Kolozsvárt, hol most ment végbe a „Pro ecclesia et pontifice“ pápai érdemrend I. oszt. aranykeresztjének a hivatalos átadása, a melyet a kiváló orvos és emberbarát nemrégiben megért 60 éves orvosi jubileuma alkalmából kapott az egyház és emberiség körül szerzett érdemei elismeréséül.

Kár, hogy az ünnepelt magas korára való tekintettel nem lehetett az ünnepi aktust az egyházköztség diszközgyűlésén a legnagyobb nyilvánosság mellett végrehaj-

tani, mert az ilyen példákra nagy szükség van a közéletnek.

Azonban így is, egy intim családias jellegű ünnepély szűkebb keretéből is mély és értékes benyomásokat vittek magukkal a jelen voltak.

Az egyházközség küldöttségét vezető dr. Hirschler József prelátnak-kanonok, a kolozsvári katolikusok fáradhatatlan munkássága tudós plebánosa volt a szónok, ki belépve az agg jubiláns szerény hajlékába, mindjárt azzal kezdte, hogy a templomból jöve egyik istentiszteletéről a másikkra jött, mert hiszen az is istentisztelet, midőn egy jótéteményekben gazdag hosszú élet elnyeri még itt a földön a jutalmát.

Éppen e célból, úgymond a plebános, pirosostjást, husvétit ajándékot hoztunk egy aranykereszt képében, hogy aranyozza be fény sugarával a kedves Mály bácsi élete alkonyát.

És midőn ezt az érdemkeresztet melére tűzöm, folytatta a szónok, teszem azt püspököm megbízásából, ki a Szentséges Atya figyelmét a Mály bácsi érdemeire irányította. (Általános éljenzés).

Ezután fölolvastattott a kitüntetésről szóló díszes pápai dekrétum, melynek átvétele után a kitüntetett mintegy átszelvén a múltan mely meghatottsággal válaszolta a plebános eszmedús megleghangú beszédére.

Szép és emlékezetes látvány volt, midőn a 86 éves dr. Mály mintegy megihletve a pillanat magasztos fenségétől a magyarul kezdett megindító válaszát latíniul fejezte be, köszönetét és hálaát fejezte ki a pápának és az annál közbenjáró gróf Majláth erdélyi püspöknek.

A hivatalos aktus befejezése után a 15 tagú küldöttség családiasan körülülte az öreg házi gazdát, ki bámulatos szellemi éberséggel hol magyarul, hol latinul folytatott eszmecsereit vendégeivel.

A küldöttség távozása előtt pedig az öreg patriárka az egyház nyelvén ünnepélyes áldást mondott mindazokra, akiknek az ő megneveztetését méltó tisztelést köszönheti, de a melyre igyekszik méltó lenni. Erre jegyezte meg, dr. Fejér Gerő kanonok, a Sztátus kiváló előadója: „Ecce laudabilis confessio!”

Ünnepelt és ünneplők nem minden meghatottság nélkül vettek búcsút egymástól, mert bizonyára a szívekben is megcsendült az „Alleluja”.

Dr. Hirschler József a kitüntetett aggastyán kérésére és nevében a családias ünnep alkalmából táviratilag üdvözölte Erdély lánglelkű apostoli püspökét.

H I R E K.

— **Május 1-én** a főpásztor tartott hálaadó isteni tisztelget a székesegyházban. Szent mise alatt az ifjuság a papnövendékek és a hívek is igen szép számmal járultak a szent áldozáshoz. Az ünnepies szent mise után a papság és a központi oltáregylet fölvonult a rezidenciába, hol Tamássy nagyprepost üdvözölte a főpásztort püspökségének 19-ik évfordulóján. Beszédét lapunk vezetőhelyén közöljük. A főpásztor hátalatt szívvel mondott hálaát a Mindenhatóknak, ki egész életében és püspöki működésében is különös kegyelmével kísérte; megköszönte az egyházme-

gye papságának, hogy munkájában készséggel támogatta; majd bejelentette, hogy püspöksége 20-ik évének kezdetén 20000 K. alapítványt tesz le a káptalan kezelésébe, melynek kamataiból 2 hadi árva kíván neveltetni, egy leányt a sepsiszentgyörgyi Sancta Mária nevelőintézetben és egy fiút a csíksomlyói vármegyei árvaházban. A bejelentést hálás örömmel és köszönettel vette tudomásul a közönség és a megmentett árvák imáján kívül a jó Isten áldása fogja jutalmazni a nagylelkű alapítványt.

— **Papszentelés.** Püspök Urunk e hó 5-én adja fel a tonsurát, és kisebb rendeket az I. és II. éves növendékeknek, úgyszintén a Szent Ferenc-rendi IV. é. növendékeknek, kik a nagyobb rendeket is fölveszik az intézet végzett 4 növendékével május 6, 8 és 9-én. Gyulafehérvárt 2 primícia lesz, mindakettő május 14-én.

— **Igazgatóváltás.** A fogarasi állami főgimn. eddigi igazgatója, Dr. Kaufmann György hasonló minőségben a nagyszabeni állami főgimnáziumhoz került. Utódja Fogarason Dr. Sárkány Loránt, deési főgimn. tanár lett. Dr. Kaufmann igazgató távozását a város közönsége nagyon fájlatja, mert nemcsak az iskolát vezette példásan hanem a köztét is mindig egész erejével és tudásával előmozdította, így Fogaras villanytelepét is az ő tervei szerint építették. Új állomás helyére a legőszintebb szerencsekívánatok kísérik.

— **Jótékonyág.** Szabó György főesperes, gyergyószentmiklósi plebános, egykori plebániája Nagvernye két leányegyházának: Póka és Sáromberkének, templom fenntartási célokra 500-500 korona névértékű hadikölcsönkötvényt ajándékozott. E dicséretre méltó cselekedetet örömmel hozzuk nyilvánosságra.

— **Évzáró vizsgák.** A papnevelő intézetben április 15-től május 2-ig voltak az évzáró vizsgák. A vizsgákon a főpásztor elnökölt. A növendékek a rövidített iskolai év dacára is derekasan megfelelték a követelményeknek. Nemcsak a magyar nyelvű tárgyakból, hanem a latin nyelvű filozófiából is oly szép latinsággal és anynyi hozzáértéssel feleltek, hogy csakugyan öröm volt hallgatni.

— **Hadikölcsön.** A gyergyó-csomafalvi r. kath. egyház IV-ik hadikölcsönre 21,000 koronát jegyeztet.

— **A herceggprimás a hadiárvaiknak** Csernoch János bitoros herceggprimás értesítette az Országos Katolikus Szövetséget, mint a katolikus hadiözvegy és árva ügy középpontját, hogy a nemes célra 200,000 koronát adományoz azzal a rendeltetéssel, hogy ez az összeg a magyarországi római katolikus tanítók árvaházára fordíttassék. Az árvaház a legközelebbi jövőben Esztergomban fog felépülni és ott elsősorban a római katolikus tanítók hadiárvaí nyerne elhelyeztet. A fejedelmi adomány nagy léppéssel viszi előre az Országos Katolikus Szövetség mozgalmát és ugyanakkor a legjobb időben egyszerre valóítja meg azt az árvaházat, amelyre a római katolikus tanítók évtizedek óta gyűjtének.

— **A székelyvársági hívek** husvét II. napján az iskolás gyermekek közreműködésével jól sikerült ünnepélyen emlékeztek meg a hadiárvaokról s a háború rokkantjairól. Az elhangzott szavatok — énekek és felolvasás csak jobban felgyújtották a megje-

lentek szívében a hazafias áldozatkészesség lángját. Könnyek tödultak a szemekbe, midőn felcsendült a Záró ének: „Imádkozunk a hazáért, boruljunk arccra!!!”

— **Szentora ájtatosságot** tart holnap vasárnap az oltár egylet a zárda templomában este 5—6-ig.

— **Új hidmérleg.** A csíktaplócái hitel-szövetkezet a felcsíki gazgalközönség részére kényelmes hidmérleget építtetett, mely a lemért tárgysúlyát a bárcára ki is nyomja. Minden gazdának érdeke, hogy eladni szánt állatainak, fájának, takarmánynak és egyéb terményeinek súlyát és értékét az eladás előtt ismerje meg, mert a károsodástól csak így tud védekezni. Kívánatos, hogy erről, a konzervatív székelet népet a vezetők oktassák ki.

— **A Kárpát ünnepélyt** Csíktaplócán is május 1-én a tantestület az iskolás gyermekekkel megtartotta, mely alkalommal a növendékek adományából az elpusztult községek javára 40 K. folyt be. Delután a fák és madarak ünnepélyét a Kissomlyón várdotalvi és csobotfalvi iskolákkal együttesen rendezték.

— **Iskolai ünnepség.** A csíkszeredai r. kath. főgimn. tanártestülete és ifjusága f. 1-én az intézet díszterében ünnepelte a Kárpátok jelentőségét. Az ünnepséget Erkel Hymnusa vezette be. A Kárpátoknak a multban s a mostani világháboruban való nagy fontosságát Mányai Ferenc tanár méltatta tartalmas beszédben. Három szavaltat és több ének- és zeneszám egészítette ki a hatalmas műsort, melynek végzetével Kassai Lajos igazgató mondott köszönetet az érdeklődésért s a miniszteri rendelet meghagyása szerint adakozásra hívta fel a megjelenteket a Kárpátoknak hazánk védelmében elpusztult falvai javára. Összesen: 412 K. 40 f. gyűlt össze, amelyből 77 K.-t a testület és 188 K. 86 f.-t az ifjuság adott.

Szám: 164—1916. vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1915. évi 2957—2 számú végzése következtében Dr. Fried Ármin gyfvarai ügyvéd által képviselt Szászsebesi taktár javára, ados ellen, 120 korona s jár. erejéig 1916. évi március hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3310 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Szarvasmarhák, disznók, juhok a melyek a Sebesana taktár 52 kor s. j. kielégítésére is nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a gyfhehervári kir. járásbíróóság 1916.-ik év P. K. 1002—2 számú végzése folytán 20 Korona tőkekövetelés, 200 K. 1912. évi dec. hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 70 K. 40 f. bíróság már megállapított költségek erejéig adósnak Borberekén 475 házzám a lakásán leendő megtartására 1916. évi május hó 15-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venniszán deközők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igényelő, szükséges esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingósá-

gokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Gyulafehérvárt, 1916. évi április hó 26-ik napján.

Szentmiklósy
kir. bírósági végrehajtó.

Fényképészeti cikkek!
gyári árban kaphatók!
Schäser Ferencz
a könyvkereskedésében Gyulafehérvárt. o

Megbízható kath. cég!

A pécsi országos kiállításon
arany éremmel kitüntetve.

Ruzsinszky Béla
oltárépítő
PECS, Tábor-utca 4. sz.

11*12-26

Géperőre berendezett műintézetében olcsón készít bemutatott rajzok szerint oltárt, szószékét, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szószék aranyozását és szobrok színezését.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)
egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-utca 9. sz.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák, pluvialék, velumok, baldachinumok, minisztráns ruhák, zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készítettnek.

Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletemet versenyképes minden pesti vagy bécsi céggel úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen!
Személyesen is megjelenek.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek mechanikai szövődése
WIEN, Alapított 1838. **GYÁR:**
VI., Webgasse 43. 600 alkalmazott. Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek
minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák avitása elvállaltatik. Költségajánlat díjmentes.

Egyházi nyomtatványok jegyzéke.

A főtisztelendő papság becses figyelmébe ajánlja raktárát következő nyomtatványok- és cikkekben:

Januári Relációk.

I. sz. Reláció Apographa et tabellaris conspectus Matricularum. rsz. 365.

II. sz. Reláció: Kegyesclú adományok. rsz. 366.

II. sz. Reláció: U. ez. esp. részére. rsz. 367.

III. sz. Reláció. Az elmúlt évben tett új alapítványokról rsz. 368.

IV. sz. Reláció. Az elmúlt évben szerzett új ingatlanokról. rsz. 369.

Februári Relációk:

V. Reláció. Ehez tartoznak:

1. Pénztári napló, küli, rsz. 370, ive 6f.

ugyanaz beliv, rsz. 370b. ive 6 f.

2. Rovatos kimutatás az egyház jövővelmező alaptökeiről kül- és beliv

rsz. 371 k. és 371 b. ive 8 f.

3. Letár, kül- és beliv rsz. 372, 372b. 8f.

4. Kimutatás az év végén, vagyoni állapotáról kül- és beliv rsz. 374-b. 10f.

VI. Reláció. Nyugdíjalap, kisegítőalap részére szóló befezetések, rsz. 375 6f.

(Csak esperesek részére.)

Márciusban Reláció nincsen előírva.

Áprilisi Reláció.

VII. Reláció. Papi húsvéti lelkigyakorlatokról szóló jelentés. rsz. 376. 6f.

(Csak esperesek részére.)

Májusban Reláció nincsen előírva.

Juniusi Relációk.

VIII. Reláció: Első áldozásról s a húsvéti időben végzett gyónásokról szóló kimutatás. Rsz. 377.

VIII. Reláció: (U.e. esp. részére, rsz. 378.)

IX. Reláció: Tavaszi koronagyűlés jegyzőkönyve. rsz. 379.

(Csak esperesek részére.)

Juliusi Refációk.

X. Reláció: Iskol. szóló jelentés. rsz. 380.

XI. Reláció: Hitoktat. szóló jel. rsz. 381.

XI. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 382.

Augusztusi Reláció.

XII. Reláció: Kath. egyesületekről szóló jelentés. rsz. 383.

XII. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 384.

Szeptemberi Reláció.

XIII. Reláció: Plebániái schematismusi adatok. rsz. 385.

XIV. Reláció: Szerzetesházak schem. adatok. (Csak házfőnökök r. rsz. 386.)

Novemberi Reláció.

XV. Reláció: Őszi koronagyűlés jzvk. Csak esperesek r. rsz. 387.

Decemberi Reláció.

XVI. Reláció: Főesperesi látogatásról szóló jelentés. (Csak esp. r. rsz. 388.)

Minden egyes Reláció nyomtatvány ára rendes viszonyok között 6 fillér, most azonban, a papir, nyersanyag és munkabér emelése folytán 8 fillérre kellett emelnünk.

Különféle egyházi nyomtatványok:

Matricula Baptisatorum. Bel és külv. rsz. 389 b. és 389 k.

Matricula Confrmandi. rsz. 390

Matricula Copulatorum. rsz. 391.

Eljegyzési anyakönyv. (Liber Sponsalium.) (Magyar ny.) rsz. 392.

Matricula Conversorum. rsz. 393.

Matricula Apostatorum. rsz. 394.

Matricula Defunctorum. rsz. 395.

Matricula Mixta Matrimonia. rsz. 396.

A csupán polgári házasságot kötöttek anyakönyve. rsz. 397.

Ügyleti napló. 1 old. 10 tétel. rsz. 398.

Fennti nyomtatványoknak ive 10 f.

Extractum Baptisat. drb. 4 f. rsz. 399.

Extr. Copulatorum. drb. 4 f. rsz. 400.

Extr. Defunctorum. drb. 4 f. rsz. 402.

Bérmálási lap. 100. drb. 1.60 f. rsz. 402.

Hirdetési bizonyítvány. drb. 2 f. rsz. 403.

Idegen jegyesekről szóló értesítvény. drbja. 2 fillér. rsz. 404.

Kötelezvény. (Kisebb tökérl.) (3 f.) 405.

Kötelezvény. (Bekebelezésre.) (3 f.) 406.

Szt. mise után végzendő ima. (10 f.) 407.

Házialdás, a ház és családnak Jakob apostol szerint való lelki megadás. 38×51 cm. nagyságú tablau, a Fájdalmas Szűz és sok Szentek képeivel ellátva. Fekete nyomásban. (Színezve 2 kor.-val drágább.) ára: példányonként 60 f.

Pecsetnyomó rézből, 4—6 kor.

Kaphatók: a Püsp. Lyc. Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

A szerkesztésért felelős: Péter Antal.

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvár.